

Стратегічні комунікації в діяльності об'єднаних територіальних громад

Людмила Божук

Кафедра історії та документознавства
Національний авіаційний університет
Київ, Україна
lvbozhuk@ukr.net

The article examines the current issues of development and implementation of strategic communications in the activities of united territorial communities through the use of effective communication tools with the aim of solving current and prospective goals and implementing tasks, establishing a constructive dialogue and partnership in the community between the authorities, residents and businesses, involving the general public to the decision-making process at the regional level.

Key words: united territorial communities, local self-government bodies, strategic communications, strategic management.

ВСТУП

Сучасний розвиток соціально-політичних відносин українського суспільства актуалізує низку важливих завдань, серед яких: вибір адекватних комунікативних стратегій для взаємодії з інституціями сучасного громадянського суспільства, зокрема у функціонуванні місцевого самоврядування на рівні територіальної громади, ефективно застосування відповідного комунікативного інструментарію (під яким розуміємо новітні інформаційні технології) для супроводу усіх учасників комунікативного процесу.

З квітні 2014 року в Україні триває реформа децентралізації, одним із напрямів якої є формування органів місцевого самоврядування та посилення їх ролі в управлінні територіями на принципах народовладдя. Компетенції реформованих територіальних громад визначають закони України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» та «Про співробітництво територіальних громад» [1,2].

Пріоритетне місце у розбудові ефективної комунікативної системи органів місцевого самоврядування посідають новітні інформаційні технології, які дозволяють всебічно розкрити потенціал об'єднаної територіальної громади (ОТГ). Відтак, дієвим інструментом розвитку місцевого самоврядування стає стратегічне управління, яке невіддільне від реалізації стратегічної комунікації і не повинне зводитись тільки до процесу інформування громадськості про прийняті рішення чи зrealізовані проєкти.

Проблеми стратегічних комунікацій у діяльності органів публічної влади наразі є достатньо повно дослідженими. Основну увагу дослідників О. Берданової, В. Вакуленка, І. Валентинюк, К. Лозовської, С. Невмержицької, С. Приліпка, Н. Сементини, А. Ткачука, А. Фіалковської та інших привертають нові технології взаємодії органів публічної влади і суспільства, використання стратегічних комунікацій не тільки як допоміжних управлінських інструментів, а як одних з основних важелів управління на місцевому рівні.

ОСНОВНА ЧАСТИНА

Стратегічні комунікації – управлінський підхід, при якому комунікації стають інструментом досягнення поточних і перспективних цілей та реалізації завдань з метою налагодження конструктивного діалогу й партнерства у громаді між владою, мешканцями та бізнесом. Стратегічна комунікація також є способом залучення широкої громадськості до процесу прийняття рішень на регіональному рівні, моніторингу настроїв громади та забезпечення міжособистісного діалогу між лідерами органів місцевого самоврядування й громадянами. Комунікаційна стратегія загалом – це розроблені відповідно до цілей взаємодії правила, організаційні ресурси і послідовність комунікативних дій, яких дотримуються

учасники комунікації. Комунікації стають стратегічними за певних умов.

По-перше, ключові повідомлення повинні стосуватися різних цільових аудиторій (а не найбільш широкої або, навпаки, вузької аудиторії).

По-друге, спілкування має здійснюватись постійно протягом тривалого часу (а не окремо у певний момент часу).

По-третє, спілкування має зосереджуватись на інтересах і потребах громадян, (а не відправника, тобто органу самоуправління).

По-четверте, ключова інформація, рішення мають створюватися, а дії координуватися у напрямку досягнення стратегічних цілей.

Продумана комунікаційна стратегія є запорукою пришвидшення процесу реформування в Україні, управління змінами та переходу від моделі «інформування» до моделі «комунікування». Тому, вважаємо, цілковиту рацію мають О. Бойко та О. Лалак, які ствержують, що для отримання кредиту довіри від мешканців комунікаційна стратегія територіальної громади, повинна мати чітку структуру й «зоновану відповідальність», має задовольняти потреби суспільства, включати механізми своєчасного реагування на поточні процеси життєдіяльності. комунікаційна стратегія громади має бути зорієнтована на забезпечення основних запитів громадян, а, отже, що є важливим в умовах формування громадянського суспільства в Україні, соціалізацію індивідів [3].

Конструктивний діалог органів місцевого самоврядування з мешканцями ОТГ, а в умовах тривалої російсько-української війни актуальним стає й питання налагодження комунікації з внутрішніми переселенцями (з метою їхньої інтеграції у життя громади), має забезпечувати ефективний комунікаційний інструментарій. Наразі саме сайти та сторінки ОТГ у соціальних мережах стали одними з найважливіших комунікаційних інструментів як для підтримання зв'язку не тільки з владою, а й з громадськістю. Розробка власного сайту та створення груп у соціальних мережах дає змогу мешканцям брати активну участь у житті громади та вирішувати існуючі проблеми, спілкуватися з керівництвом в режимі онлайн без бюрократичних процедур.

Під час розробки власних сайтів та сторінок у соціальних мережах, більшість ОТГ спирається на методичні рекомендації фахівців програми «DOBRE», яка є одним із успішних міжнародних проєктів у реалізації завдань децентралізації в Україні [4].

Значна частина громад практикує створення анонімних чатів у телеграм- та вайбер-каналах, де відбувається безпосередня комунікація між владою та громадянами, а також публічне обговорення і висвітлення нагальних проблем ОТ.

Варто зазначити, що не усі мешканці, особливо в сільській місцевості України, мають інтернет-зв'язок, а отже доступ до онлайн-комунікацій, тому доцільними залишаються формальні та неформальні зустрічі/збори, випуск традиційних газет, інформаційних бюлетенів із повідомленнями про новинну інформацію у житті громади та контактною інформацією для зворотного зв'язку.

Отже, стратегічні комунікації у діяльності ОТГ є невід'ємною складовою комунікації органів місцевого самоврядування та жителів громади. Спланована системна комунікація допомагає налагодити взаємозв'язок між громадянами і владою, протистояти викликам і успішно діяти у період кризи.

ЛІТЕРАТУРА

- [1] Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 05.02.2015 №157-VIII. Дата оновлення 14.05.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#Text> (дата звернення: 03.05.2023).
- [2] Про співробітництво територіальних громад: закон України від 24.07.2014 №1507-VII. Дата оновлення 04.04.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1508-18#Text> (дата звернення: 03.05.2023).
- [3] О. Бойко, О. Лалак, Концепція «громади, яка виховує і піклується» у комунікаційній стратегії громади. URL: <https://er.ucu.edu.ua/bitstream/handle/1/2498/Boiko.%20Lalak.%20Kontseptsiia%20hromady.pdf?sequence=3&isAllowed=y> (дата звернення: 04.05.2023).
- [4] Офіційний сайт програми DOBRE. URL: <https://uacrisis.org/uk/section/decentralization> (дата звернення: 04.05.2023).